

MTI BELFÖLDI HIREK

B 1 kiadás

1959. május 4.

6 óra - perc

Harminctagu osztrák küldöttség érkezik Győr megyébe a Nemzetközi Gyermecknapra

1959. május 4.

A Nótanacs Győr-Sopron megyei bizottságának meghívására május 30-án kétnapos látogatásra 30 tagú osztrák küldöttség érkezik a megyébe a Nemzetközi Gyermecknap ünnepeire. A delegáció tagjai - nők és gyermekek - meglátogatják Pannonhalmát is. /MTI/

-0-0-0-0-

Alföldi nyulak a baranyai mezőkön

1959. május 4.

A Duna és a Dráva szögletében, a baranyai állami gazdaságok mintegy 54.000 holdas vadgazdálkodási területén az utóbbi években megoszáptant a nyulak száma. Ezért 1500 nagytestű mezei nyulat hoztak az Alföldről és az állatokat Bóly, Satorhely, Beremend határában eresztették ki. A "endég" nyulak új környezetükben is kiválóan érzik magukat; számuk az idén előre láthatólag megnégyszereződik. /MTI/

-0-0-0-0-

Százhetven éves a Bábolnai Állami Gazdaság

1959. május 4.

A Bábolnai Állami Gazdaság dolgozói június 6-án ünneplik üzemük fennállásának 170. évfordulóját. A fel-szabadulás előtt csupán lótenyésztéséről volt nevezetes a bábolnai állami menesbirtok. Az utóbbi évtizedben minden tekintetben korszerű és példamutató szocialista nagyüzemmé fejlődött a nagymultu gazdaság, ahol a világhírű lótenyésztés mellett hasonló színvonalú szarvasmarha- és baromfitenyésztést folytatnak.

A Bábolnai Állami Gazdaság történetéről és eredményeiről a 170. évforduló alkalmából albumot adnak ki. /MTI/

-0-0-0-0-

MTI BELFÖLDI HIREK

B. 2 kiadás

1959. május 4.

6 óra 05 perc

Társadalmi erőből fejlesztik a sümegi kórházat

1959. május 4.

A sümegi kórház fejlesztésére a bazsi termelőszövetkezet tagjai egy-egy munkacsoport értékeit ajánlották fel. Példájakat nemcsak a járás többi termelőszövetkezte, hanem a nyírádi bauxitbányászok is követték, akik egy napi keresetükkel járulnak hozzá a kórház bővítéséhez. A munkások és parasztok ezenkívül társadalmi munkában követ, homokot bányásznak és fuvarral is segítik az építkezést. A járás lakosságának összefogásával rövidesen 40 hellyel bővül a sümegi kórház. /MTI/

-o-o-o-o-

Az édesanyák köszöntésére készül az ifjúság

1959. május 4.

Az évről-évre szokásos kedves ünnepre, az Anyák Napjára országsszerte lelkesen készülődik az ifjúság, hogy szeretetteljes üdvözléssel, virágokkal, kedves meglepetésekkel köszöntse az édesanyákat.

Borsod megyében az ifjúsági szövetség szervezetei és a nőtanács közösen készíti elő a május 10-i ünnepségeket. A kiszisták felkoresik az üzemekben és intézményekben dolgozó édesanyákat, a munkahelyükön köszöntik őket kedves szavakkal, virágcsokrokkal. Satoraljaujhelyen, Ozdon és Kazincbarcikán nagygyűléseket rendeznek, ahol az iskolák uttorói és az ifjúmunkások üdvözlik az édesanyákat. A kézimunkásokon, szakköri foglalkozásokon készülnek már a kedves ajándéktárgyak az ünnepeltnek. A Borsod megyei fiatalok a szociális otthonokba is ellátogatnak, elviszik ajándékaikat.

Veszprém megyében az uttorók az ünnepi alkalomra sokszor oszkar gyöngyviragot kötnek, több helyen ajándékként díszes lapokat készítenek. A pártások és a KISZ-fiatalok meglátogatják és virágcsokrokkal kedveskednek a kórházban fekvő édesanyáknak is.

Nógrád megyében a KISZ-szervezetek ifjúsági ünnepségeken nyújtják majd át ajándékaikat. Szeretettel emlékeznek meg azokról az édesanyákról, akiknek fiait az ellenforradalom alatt hősi halált haltak. A kórházakban fekvő kismamákat a lánytanácsok tagjai keresik fel virágcsokrokkal.

/Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B. 3 kiadás

1959. május 4.

6 óra 10 perc

/Az édesanyák...1.folyt.

Szolnok megyében a KISZ-szervezetek, a nőtanácsok és a népfrent-bizottságok megrendezik az édesanyák és a fiatalok ünnepi találkozóit. Megemlékeznek majd a munkásmozgalom harcos asszonyainak életéről, elbeszélgetnek az édesanya hivatásáról, a gyermeknevelésről. Megrendezik a nagymamák találkozóit is.

Héves megyében az ünnepségeket előkészítő bizottság három városban ünnepi gyűlést rendez az anyák tisztelőjére. A sokgyermekes anyákat üdvözlő lapokkal köszöntik. Nagy szeretettel veszik körül az ellenforradalmárok által meggyilkolt mártírok szüleit. A lányok apró kézimunkákat készítenek ajándékkul az állami gondozott idős asszonyoknak és a sokgyermekes édesanyáknak.

Kaposvárott a Csiky Gergely Színházban több mint 500 édesanya részére adnak műsort a legjobb művészeti együttesek. A színház bejáratánál uttorók, kiszista ifjak és leányok egy-egy szál virággal köszöntik az édesanyákat.

Zala megye községeiben a kiszisták a pedagógusokkal közösen készítik elő az ünnepi megemlékezéseket. A reggeli órákban felkoresik az édesanyákat, átnyújtják virágaikat és meghívják őket az uttorók és a kiszisták ünnepi műsorára.

Somogy megyében a KISZ-al szervezettek ünnepi taggyűléseken emlékeznek meg az Anyák Napjáról. A megye fiataljai üdvözlő levélben mondanak köszönetet azoknak az asszonyoknak, akiknek gyermeke a felszabadulás óta munkájával hírnevet, dicsőséget szerzett a hazának.

Szolnok megyében is sok ötlettel készülnek május 10-ére. Az általános iskolák tanulói virágokkal és ajándékokkal koresik fel a mártírok édesanyját, több községben megrendezik a nagymamák találkozóit is, és a munkásmozgalomban résztvevő idős asszonyok elbeszélnek küzdelmes életüket a fiataloknak. Az iskolákban, diákhonokban és óvodákban szintén megemlékeznek az ünnepről.

Dérecen üzemében és hivatalaiban mindenütt szeretettel ünneplik az édesanyákat, az iskolákban Édesanyam címmel dolgozatot írnak a növendékek. /MTI/

-o-o-o-o-

MTI BELFÖLDI HIREK

B 4 kiadás 1959. május 4. 6 óra 15 perc

Árasztják a rizsföldeket a Hajdúságban

1959. május 4.

Hajdu megye termelőszövetkezeteiben és szakcsoportjaiban a tervezett 4200 holdból 3600 holdon már földbe került a rizs-vetőmag. Az árasztás a vízügyi igazgatósággal készített irarend szerint történik; pontos tervek alapján mindenütt kelendő időben adják a megfelelő vízberítést. A Keleti Fecsaterná és a Körös mentén eddig loco holdat árasztottak el. /MTI/

-o-o-o-o-

Hajóradar, távvelbalátó telefon, presszó-busz, helyszínen működő szerszámgépek a Budapesti Ipari Vásáron

1959. május 4.

Az idei Budapesti Ipari Vásáron a kohó- és gépipar minden eddiginél gazdagabb anyaggal mutatja be műszaki kultúrájának fejlődését, az ipar és a kereskedelem részére gyártott többeszez ujjfajta termékeit. A minisztériumhoz tartozó vállalatok a tavalyinál 30 százalékkal nagyobb, több mint 13.000 négyzetméter területen állítják ki gyártmányaikat, s most első ízben valamennyi iparág résztvesz a vásáron.

Ebben az évben kap helyet először kiállításon a hajóipar, amely a pavilon medencéjében és a vitrinekben bemutatja valamennyi eddig gyártott hajó- és uszóderu modelljét. A vízben uszó miniatűr loc tényleg daruk távirányítással működnek.

A Csepel Vas- és Fémüvek legújabb típusu motorokpárjait, motorokpárjait, varró gépeit tárja a látogatók elé. Nag lehet tekinteni a 175 köbcentiméteres robogót, a burkolt kivitelű Pannónia motorokpárt és az 1959-es típusú oldalkocsis motorokpárt is. Az Április 4. Gépgyár háromféle hűtőkompresszort, a Zuglói Gépgyár a brüszeli világkiállításán nagydíjat és a hazai gyártmányok "szépségversenyén" első díjat nyert szupercentrifugát, a Vörös C. illag Traktorgyár korszerűsített univerzális traktort, önhordó dömpert, műszeriparunk pedig sok korszerű terméke között első ízben nukleáris műszereket is bemutat.

Az idei vásár egyik érdekessége a híradástechnikai pavilon. A Fémmechanikai V. llalat működés közben megismerteti a látogatókkal a hajóradart, amelynek a kiállítási csarnok tornyára szerelt felvevő készüléke a csarnok belsőjében elhelyezett képernyőkre továbbítja a vásár külső képét.

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 5 kiadás 1959. május 4. 6 óra 20 perc

/Hajóradar, távvelbalátó...1.folyt./

A Mechanikai Laboratórium távvelbalátó telefont szerel fel, amely a televízió elvei alapján nemcsak a hangot, hanem a képet is közvetíti. A rádió yórák felszerelik legújabb készülékeiket: az Orion Gyár különálló pavilonban bemutatja és árusítja is termékeit.

A járműipar gyártmányainak elhelyezésére külön vasúti vágányt építettek. A vásár területére vontatják a Wilhelm Pieck Vagon- és Gépgyár világhírű mérőkocsiját, továbbá ujjfajta utközökocsiját. az IKARUS-gyár tüzoltó, sörszállító és lecsúszó autókat mutat be, ezenkívül kiállítja a 66-os típusú farmoteres autósusz korszerűsített változatát, amelynek belső terejét nemcsak kényelmes ülésekkel, hanem cszpresszó-pulttal és kávéfőzővel is felszerelik.

A kohó- és gépipari üzemek már nagyrészt elkészítették a kiállítandó gyártmányaikat, s a hét végén megkezdik a gazdag kiállítási anyag helyszínre szállítását. /MTI/

-o-o-o-o-

Uj, korántró paradicsomfajta elszaporítását kezdte meg a Duna-Tisza közti Mezőgazdasági Kísérleti Intézet

1959. május 4.

A Duna-Tisza közti Mezőgazdasági Kísérleti Intézetben keresztezéssel újabb paradicsomfajtát állítottak elő, amely érésben megelőzi a legkorábbiak ismert bolgár heterósis paradicsomát. A megfigyelések szerint 10-12 nappal előbb érik, ugyanakkor jól szállítható és ipari feldolgozásra is kiválóan alkalmas. Az új fajta elszaporítását megkezdték: az intézet hat holdon természet vetőmagot. /MTI/

-o-o-o-o-

Uj falfestési eljárást próbálnak ki

1959. május 4.

A Lakóépület Tervező V. llalatnál PVC-oldatból ujjfajta falfestéket állítottak elő, amely pótolja az elajfestést és száradás után a fal vízzel tisztára mosható.

A PVC-ből készült festék kitűnően alkalmazható olyan helyiségekben, ahol nedves vagy páros a levegő, így például fürdőszobában; konyhában és mosó konyhában. Az ujjfajta falfestéket rövidesen a gyakorlatban is kipróbálják. /MTI/

-o-o-o-o-

MTI BELFÖLDI HIREK

B 6 kiadás 1959. május 4. 6 óra 25 perc

Román nemzetiségi találkozóra készülnek Gyulán

1959. május 4.

A Magyarországi Román Demokratikus Szövetsége - fennállásának 10. évfordulója alkalmából - június 20-án a Hazafias Népfrent, a parthizottságok, a tanács és a tömegszervezetek részvételével országos munkaértanácsot rendez Gyulán. A találkozón, amelyre a románlakta községek küldötteit is meghívják - ismertetik a szövetség tíz éves múltját és jövő terveit. A találkozó nemzetiségi kulturális szeregszemlével zárul, amelyen többek között a békösosabai Balassi táncgyűttes, a gyulai magyar-román barátsággyűttes, továbbá az oleki, a méhkeréki és a tótkomlói nemzetiségi együttesek szerepelnek. /MTI/

-o-o-o-o-

A modern drama hete a Pücsi Nemzeti Színházban

1959. május 4.

A Pücsi Nemzeti Színház - főképpen a vidéki színházak tapasztalatoserője céljából - május 25 és 29 között megrendezi a modern drama hetét. Ebből az alkalomból a színház a mai élet problémáival foglalkozó darabokat mutat be, s műsorára tűzi Öcsi Ferenc fiatal pücsi íróak A kapitány című darabját is. Az ünnepi héten, amelyre az ország minden részéből vannak színházi vezetők, művészek és dramaturgok - a színházak műsorpolitikáját is megvitatják. /MTI/

-o-o-o-o-

MTI BELFÖLDI HIREK

B 7 kiadás 1959 május 4 10 óra 15 perc

Jóváhagyták a Római part rendezésének többéves tervét -
Képzik az úthálózat, javítják a közlekedést - Ligetes erdő
a budakalászi határig

12

1959 május 4

A fővárosi tanács végrehajtó bizottsága legutóbbi ülésén foglalkozott a Római part fejlesztésének többéves tervével, amelyet építési, közlekedési, keréskedelmi, városrendezési szakemberek állítottak össze. A jóváhagyott terv szerint a népszerű üdülőpart három ütemben épül ki. A fejlesztés első szakasza a hároméves terv idejére esik.

Ebben az időszakban többek között megkezdik a Nánási ut átépítését, az utak fásítását, s a Ságvári Endre utcától a Munkácsy Mihály utig ligetes erdőt telepítenek. Két elavult csónakházot lebontanak, két új csónakház építését befejezik, s új szabadtéri színpadot adnak át rendeltetésének. Közvetlenül a Duna mellett, a KGM üdültől délre, elsősegélynyújtó helyet létesítenek, amelyet szükség esetén állandó körzeti orvosi rendelőnek is használhatnak. Programban szerepel két benzinkut felállítása is.

A Római part fejlesztésének második szakaszában - 1961-1965 között - megkezdődik a mellékutcák kiépítése, autópark lét sítése, s befejezik a Munkácsy Mihály ut rendbehozatalát. 1960-tól már a jelenlegi forgalom számottevő növekedésére számíthatnak, ezért Újpest és a Római part között hajójárat indul. Képzik a szentendrei vasutól a Nánási ut-Vörös-hadsereg utja vonaláig közlekedő autóbusszjáratok szentendrei uti végállomásait. Vizibuszokon óránként fél ezer kirándulót szállítanak majd az üdülőkbe és csónakházakba, a MAV esztergomi vonalának a part déli szélén levő megállóhelyétől a Pók utcáig pedig négy méter széles lépcső épül. A tervek között szerepel a szentendrei vasut elővárosi gyorsvasuttá való átépítése is.

A második ütemben kezdődik meg a környék csatorna-, víz- és villanyhálózatának nagyarányú fejlesztése, továbbá a gázvezetékek építése is. A Ságvári Endre utcától a Munkácsy Mihály utig terjedő ligetes erdőt ekkor már egészen a budakalászi határig telepítik, további három csónakházot emelnek, s postai kirendeltséget is nyitnak.

Az 1965 utáni években a jelentősebb utépítési munkák befejeződnek, elkészül az egész Római part csatorna-, víz- és gázhálózat, éttermek, cukrászdák, büfék, dohányárudák, ipercikk-üzletek és élelmiszerboltok nyílnak. /MTI/

- o -

10-

B 8 kiadás

1959 május 4

10 óra 15 perc

Sztálinvárosi kohókoksosz Ozának

13

1959 május 4

A Dunai Vasmű koksizólóművében már hosszabb idő óta naponta ezer tonnát is meghaladó mennyiségű kohókoksoszt gyártanak. Ez a mennyiség körülbelül másfél kohó szükségletét fedezi. Mivel az egyes számú nagykohó átépítésének idején a Dunai Vasműben a termelt kohókoksosz egy részét nem használják fel, most első ízben szállítanak kohókoksoszt az ózdi nagyolvasztóműnek. Naponta körülbelül háromszáz tonnát indítanak utnak. /MTI/

- o -

Új gyár avatására készülnek Heves megyében

14

1959 május 4

A Heves megyei Felnémet község határában épült fel az ország első talajjavító szerek előállító gyára, amely a következő hónapban már naponta ezer tonna mészkő örléményt, kiváló talajjavító anyagot, termel a szenny és a szikes földek meggyógyításához. A gyárépületek elkészültek és vasárnap már az utolsó gépeknél a szerelését is megkezdték. Készen áll a huszonnyolc méter magas örlőmű és osztályozó, üzemképes az előtörő, a következő napokban pedig elkészül az a hatalmas szállítószalag is, amely az előtörőből az örlőműbe viszi a nagyjából összetört, nyolcvan-kilencven százalékosan kalciumkarbonátot tartalmazó talajjavító anyagot.

A több mint huszmillió forintos beruházással épített talajjavító gyárat még ebben a hónapban avatják és üzembehelyezik. Heves megye területén ezzel a gyárral együtt a felszabadulás óta harmincnégy olyan gyárat vagy üzemet építettek, amely száz munkásnál többet foglalkoztat. /MTI/

- o -

A munkásosztálytal való törődés szellemében készített tervet a komlói tanács

1959 május 4

A komlói tanács a pártnak a munkásosztálytal kapcsolatos egyes feladatokról szóló határozata szellemében tervet készített a munkásság helyzetének, ellátásának javítására.

/folyt. köv./ 10³

B 9 kiadás

1959 május 4

10 óra 20 perc

A munkásosztálytal... folytatás/

15

A terv szerint a város jelenlegi szakaszos vizellátását, - amely egyes városrészekben naponta háromszor két órára korlátozódik - főnyomó vezeték, víztároló és vízvezeték építésével folyamatosra tesszük. Három helyen autóbusz váróhelyiséget építenek, fejlesztik a közvilágítási hálózatot és több száz ezer forintot fordítanak a lakóházakat övező parkok, terek fejlesztésére. A városban taxiállomást is létesítenek. Évek óta húzóó problémát oldanak meg azokkal, hogy a pernyehegyet, amelyről a szél állandóan sodorja a hamut és ezzel szennyezi a város levegőjét, földdel befedik és fűvesítik. A városon átvezető Kiszárnya patak vizét zárt csatorna-rendszerbe bujtatják. A talponállók helyén alkoholmentes vendéglátó helyiségeket nyitnak. Az asszonyok kivánságára már a tavasszal megnyílik az anyák boltja. Megszervezik a város jobb zöltségellátását és különböző intézkedésekkel javítják az egészségügyi ellátást. /MTI/

- o -

Május 15-én nyílik meg a miskolc-tapolcai barlangfürdő

1959 május 4

Miskolc-Tapolcán május 15-én nyitják meg a barlangfürdőt. A több mint egy méter mély, 32 fokos vízben naponta hatszáz-nyolcszáz személy fürödhet. Az átalakítással már elkészültek és jelenleg a barlangvilágítására szolgáló villamosberendezéseket szerelik. /MTI/

- o -

Új művelődési ház épül Bogyiszlón

1959 május 4

Másfélmillió forintos költséggel új művelődési ház építését kezdték meg a Tolna megyei Bogyiszlón. Községfejlesztési alapból 210.000 forintot, a többit állami hozzájárulásból fedezik. Az épületben színházterem, könyvtár és klubszoba lesz. /MTI/

- o -

10⁷

MTI BELFÖLDI HIREK

B 10 kiadás 1959 május 4 12 óra 40 perc

A Belügyminisztérium dolgozói művelődési autót ajándékoztak a Fejér megyei termelészövetkezeteknek

1959 május 4

A Belügyminisztérium dolgozói a Fejér megyei termelő szövetkezeteknek művelődési autót ajándékoztak, amelyben televízió, lemezjátszásra alkalmas erősítő berendezés, keskenyfilm-vetítőgép és 1200 kötetes könyvtár van. Olyan kisebb településeken, ahol nincs villany, a berendezéseket áramfejlesztőjükkel működtetik. /MTI/

- o -

Százhusz millió forint értékkel több iparcikk a falusi üzleteknek - Különös gondot törődnek a szocialista községek áruellátásával

1959 május 4

A Szövetkezetek Országos Szövetsége iparcikkforgalmi főosztályának tájékoztatása szerint a földművesszövetkezeti kereskedelemnek jelenleg egyik legfontosabb törekvése, hogy a kereskedelmi munka általános javításával és korszerűsítésével egyidőben különösképpen javítsa a szocialista községek áruellátását. A SZÖVOSZ és a Belker kereskedelmi Minisztérium illetékes szervei megállapodást kötöttek, amely szerint valamennyi szocialista községben, de különösen Győr, Veszprém és Szolnok megyék felváltva megkülönböztetett figyelemmel kísérik a kereslet alakulását, s ennek megfelelően gondoskodnak a szállításokról. Így a földművesszövetkezetek az eredetileg megállapított mennyiségben felül további hárommillió forint értékű butort hoznak forgalomba olyan vidékek központjában, ahol a termelők tömegesen léptek a szövetkezeti utra. A butorokat előzetesen kiállításon mutatják be az érdeklődőknek. A második negyedévben a tervezettnél mintegy 120 millió forinttal nagyobb értékű árukészlettel rendelkeznek, majd a földművesszövetkezetek, általában bővül a választék.

Intézkedtek az áruszállítás meggyorsításáról, illetve az esetleges egyenetlen áruelosztásból származó ellátási zavarok gyors megszüntetéséről. Győr, Veszprém, Fejér és más kilenc megyébe rendszeres áruszállító turajáratokat indítottak. Ezzel gyakorlatilag lehetővé vált, hogy a földművesszövetkezetek közvetlenül a SZÖVOSZ központi raktáraiból rendeljék meg a valamilyen okból hiányzó árut, s azt a turajáratokkal rövid időn belül meg is kapják.

/fol t. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 11 kiadás 1959 május 4 12 óra 40 perc
/ Százhusz millió forint... Folytatása/

19

Az intézkedések eredményeként az év első negyedében a szocialista községekben számottevően emelkedett az áruforgalom. Országos viszonylatban is Győr, Veszprém, Szolnok és Komárom megyék érték el a legmagasabb áruforgalmat.

A fokozott gondoskodás - mutatnak rá a főosztályon - természetesen nem jelenti azt, hogy valamennyi cikkből korlátlan készletet tudnak biztosítani. A szocialista községek a megelőzőnél általában lényegesen több hűtőszekrényt, villamosvezetéket, villanytűzhelyet, kerékpárt, motorkerékpárt, zománcedényt, ruházati cikket kaptak, de még így is időnként hiány mutatkozik egyes, különösen keresett árukból. A kereskedelem fokozott erőfeszítést tesz annak érdekében, hogy a hiányokat megszüntesse. E célból elsősorban az áruelosztás terén akarnak lényeges javulást elérni.

Az elmúlt év első negyedében a kereskedelem 4.600, az idén 4.900 százhuszonöt-köbcentiméteres motorkerékpárt érték sitett. Hátszázötven-köbcentiméteres motorkerékpárckból kilencszázzal adtak el többet, noha az idén már mintegy 2.000 Panni és MOPED robogó is gazdára talált az üzletekben. Ugyancsak a múlt év első negyedéhez viszonyítva 12.000-rel több mosógépet vásároltak. Rádiót a múlt év első negyedében 51, az év első negyedében 60 millió forint értékben adtak el. Csek a földművesszövetkezeti kereskedelem 61 millió forinttal nagyobb értékű ruházati cikket érték sitett.

Ezek a számok világosan mutatják, hogy több olyan cikkből, amelyekből a múlt év végén még minden igényt ki tudtak elégíteni, az idén - a kereslet növekedése miatt - kisebb-nagyobb hiány mutatkozhat. Komoly ellátási zavarra azonban sem lehet számítani. /MTI/

- o -

12-32

MTI BELFÖLDI HIREK

B 12 kiadás 1959 május 4 12 óra 45 perc

Munkához láttak az ifjúsági kukoricatermesztő munkacsoportok

1959 május 4

Az idén először országos versenyben vesznek részt az állami gazdaságok ifjúsági kukoricatermesztő munkacsoportai. A fiatalok több ezer holdnyi területen részben hibrid vetőmagot állítanak elő, részben takarmánynak hibridkukoricát vetettek. A munkacsoportokban együttesen dolgoznak az új traktorosok, a munkagépkézelők, valamint a növényápolásra vállalkozó fiatalok. Az Állami Gazdaságok Főigazgató-sága, a KISZ és a MEDOSZ megjutalmazza a verseny győzteseit. A hibridkukorica-termesztésben legjobb eredményt elért munkacsoportok közül például az első három 10.000 forint jutalmat kap.

Az ifjúsági munkacsoportok a 30 mázsa termés elérését tűzték célul. Ennek érdekében vetés előtt országwide egy-másfél mázsa műtrágyát szórtek ki a kukoricaföldekre, és áttelekített gépekkel szemenként vetettek. /MTI/

- o -

Korszerű gépeket állítottak üzembe a győri műbörgyárban

1959 május 4

A Győri Pamutszövő- és Műbörgyárban hét-főn állították üzembe azt a két korszerű, négyteljesítményű, automata vezérlésű gépet, amely az év elején érkezett a Német Szövetségi Köztársaságból. A műbörgyártó komplex-gép teljes hossza 27 méter. Ez a gép elvégzi a kenést, a préselést és a hőkezelést, ami eddig külön-külön gyártási művelet volt. A másik gép négyszintű és lekkozó. Ezzel elsősorban az exportra kerülő viaszosvászon asztalterítőket gyártják. A két hatalmas gép üzembeállításával és a dolgozók konpresszusi vállolásának teljesítésével 25 százalékkal növekszik a gyár termelőképessége, tovább javul a minőség és bővül a választék. /MTI/

- o -

12 35

MTI BELFÖLDI HIREK

B 13 kiadás 1959 május 4 12 óra 45 perc

Győr megye vállalatai, gazdaságai 3.500 hold kaszálót bocsátanak a termelőségsvetkezeti rendelkezésére

1959 május 4

A Vizügyi Igazgatóság, a Kisalföldi Erdőgazdaság, a Fertői Nádgazdaság, az Utfenntartó Vállalat, valamint a Győr megyei állami gazdaságok elhatározták, hogy összesen 3.500 hold kaszálót bocsátanak át a Győr megyei termelőszövetkezeteknek. A Vizügyi Igazgatóság a Duna, a Rába és a Rábca mintegy 1.000 holdnyi, kiváló minőségű fűvet termő területét bocsátja a termelőszövetkezet rendelkezésére. A Kisalföldi Erdőgazdaság 800 hold kaszálót és 200 hold feltört rétet ad át használatra. A feltört területen mohartermesztő szövetkezetek, az Utfenntartó Vállalat 120 kilométer, helenként 4-5 méter széles árkot és árokpartot kaszáltat le a termelőszövetkezetekkel. A vállalatok és a gazdaságok meggyeztek abban is, hogy minimális térítés ellenében 4-5 évre adják bérbe a kaszálókat, s így a termelőszövetkezeteknek megéri, hogy ápolják, műtrágyázzák a bérbevett területeket. Győr megye termelőszövetkezetei már ebben az évben több mint 40.000 mázsa jöminőségű szénát takaríthatnak be a bérbevett kaszálókról. /MTI/

- o -

Több mint tízezer szarvasmarhát hajtottak ki a megjavított vasi legelőkre

1959 május 4

Vas megyében, ahol az országos átlagnál magasabb az állatsűrűség, az elmúlt években mintegy 20.000 hold rétet és legelőt javítottak meg, illetve tettek használhatóvá. Sok helyen maszcszóval, másutt vegyszeres gyomirtással és vízvezetéssel hozták rendbe a keveset termő réteket és legelőket. A megjavított területeken megkezdtek a legeltetést: több mint tízezer szarvasmarhát hajtottak ki. A zöldtetéssel minden tehénészetben számottevően emelkedik a tejhozam. /MTI/

- o -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 14 kiadás 1959 május 4 13 óra 15 perc

Kölcsönösen segítik egymás gazdasági építkezéseit Heves megye termelőszövetkezetei

1959 május 4

Heves megye régi és újonnan alakult termelőszövetkezetei kölcsönösen támogatják egymás gazdasági építkezéseknél. A viszneki Béke Termelőszövetkezetben, a vámosgyörki Meladás Termelőszövetkezetben és több más társgazdaságban 20-25 főnyi építőbrigádokat alakítottak, amelyek a környékbeli termelőszövetkezetek építkezéseit is vállalják. A felsőtárkányi Dózsa Termelőszövetkezet másszel segíti a társgazdaságokat. Hat mészszérető kamencséből hozta 1.500 mázsa kiváló minőségű oltatlan mészet ad át az igénylő szövetkezeteknek. Az egerszaloki Vörös Csillag Termelőszövetkezet a falu határában fekvő kőbányáját bocsátja az építkező közös gazdaságok rendelkezésére. Sárdon, Tiszanánán és Vámosgyörkön a termelőszövetkezetek közös vályogvető-brigádokat alakítottak. /MTI/

- o -

Törvényerejű rendelet egyes orvosok munkaviszonyának szabályozásáról.

1959 május 4

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa legutóbbi ülésén törvényerejű rendeletet bocsátott ki egyes orvosok munkaviszonyának szabályozásáról. A rendelet szerint a gyógyintézményekben korábban határozatlan időre kinevezett adjunktusok, alorvosok és segédorvosok, illetve az orvostudományi egyetemeken dolgozó docensek, adjunktusok, tanársegédok, klinikai orvosok és egyetemi gyakornokok munkaviszonya 1960. június 30-ig szóló határozott jellegű munkaviszonyra alakul át.

A törvényerejű rendelet kiadása szocialista egészségügyünk további fejlődése érdekében vált szükségessé. Ismeretes, hogy Magyarországon az orvos-ellátottság világvizonylatban is kedvező: tízezer lakosra 14,5 orvos jut. Ez az arány kedvezőbb számos kapitalista ország - például Anglia, Franciaország, Svédország - helyzeténél. Ugyanakkor azonban a magas orvoslétszám mellett aránytalanságok mutatkoznak az orvosok eloszlásában. Különösen érezhető az aránytalanság Budapest és a vidék helyzete között. A magas orvoslétszám ellenére még a fővárosban sem kielégítő az orvoseloszlás és ezért a rendelőintézeti szakorvosi, az üzemorvosi és a higiénikus állásokat nehezen lehet betölteni.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 15 kiadás 1959 május 4 13 óra 25 perc

/Törvényerejű... folytatása/
25

Hasonlóképpen a megyei kórházi főorvosi munkakörök betöltésénél is mutatkoznak nehézségek, mert ezekre az állásokra a klinikák nagy tapasztalattal rendelkező vezető orvosi, nem pályáznak kellő számban. Ennek következtében számos orvos a kórházakban és a klinikákon marad, holott más területen nagyobb szükség volna rájuk. Ez a helyzet megnehezíti a fiatalok megfelelő képzését és fejlődését is. A fiatal orvosokat - későbbi munkájuk megfelelő színvonalának biztosítására elsősorban a klinikákon és a kórházakban kell elhelyezni, de ez csak akkor történhet meg, ha ezekben az intézményekben hely van számukra. Vidéken elsőrendű feladat az egészségügyi ellátás további fejlesztése, a más üres orvosi állások betöltése, elsősorban az ipari és a bányavidékeken, valamint azokban a megyékben, ahol a termelőszövetkezeti mozgalom kiszélesedett.

A rendelet kimondja, hogy a munkaviszony az említett határidő lejártával meghatározott időre meghosszabbítható. Ez biztosítja, hogy az egyetemeken a legjobb oktatók, tudományos kutatók maradjanak, a kórházakban pedig a fiatal orvosok megszerezzék a szakorvosi képesítéshez szükséges gyakorlatot.

Az Elnöki Tanács törvényerejű rendelete elősegíti az orvosi továbbképzést, a szakorvosképzést, hozzájárul a gyógyítómegelőző és a közegészségügyi-járványügyi munka színvonalának további emeléséhez, valamint az orvosellátás arányosításához. /MTI/

- o -

Heti 36 órára csökkentették a munkaidőt az ásványvíz-üzemek egyes munkaköreiben

1959 május 4

A Nehézipari Minisztérium a munkaügyi miniszterrel és a Bányászati Dolgozók Szakszervezetével egyetértésben az ásványvíz-üzemek egyes munkaköreiben csökkentette a munkaidőt. A csökkentés az ásványvíz, a molnár, a zsákos és a karbantartó munkakörökre terjed ki.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 16 kiadás 1959 május 4 13 óra 40 perc

/Heti 36 órára... folytatás/ 26

A csökkentett munkaidő heti 36 óra, ezt napi 6 órában, hatnapos munkahéten kell ledolgozni. Az új rendet akkor lehet bevezetni, amikor a vállalatok erre megfelelően felkészültek. Műszaki és szervezeti intézkedésekkel gondoskodni kell arról, hogy a dolgozók napi keresete a csökkentett munkaidő következtében ne essék a nyolcórás munkaidőben elért kereset alá. /MTI/

- o -

Gazdag eredményekben bontkozik ki a kongresszusi verseny a fővárosi üzemekben

1959 május 4

Budapest ipari dolgozói, akik az elsők között válaszoltak értékes munkafelajánlásaikkal a párt és a SZOT felhívására, máris a kongresszusi verseny figyelemreméltó sikereit jelentik.

Kispest nagyobb vállalatai az év eleje óta maradéktalanul teljesítik tervüket és nagy előrehaladást értek el a műszaki fejlődésben. A Vörös Október Férfiruhagyár a kongresszusi verseny tartama alatt hat százalékkal növelte a munka mértékét, a gyárban 94 egyéni gépet helyeztek üzembe és új technológiai eljárásokat vezetnek be. Harminc pontból álló újítási feladat tervükből május 1-ig 12 feladatot teljesítettek. A Hungária Jacquard gyár erre az évre napi 32 millió szál felvetését vállalták, a május 1-ét megelőző napokban több mint 34 millió vetéssel gyári rekordot javították. A szomszédos kerület, Pestlőrinc az év eleje óta 6,7 százalékkal túlteljesítette esedékes tervét, s majdnem ugyanennyivel javították a termelékenység tervezett színvonalát is. A Lőrinci Hengermű a szakma más üzemei számára is hasznos módszert vezetett be ezzel, hogy a gázkemencét pakura-tüzelésre alakította át, ami ebben az évben ötmillió forint megtakarítást eredményezett.

A Dondler Jenő Járóműjavítóban megalkult a XV. kerület első nyolc utipusú brigádja, amelynek a szocialista cím elérése a célja. A brigádok tapasztaltabb tagjai tanítják a fiatalokat és tevékenyen részt vesznek a szilárd munkafegyelm terjesztésében. Csizmadia József esztorgályos brigádjának tagjai elérték, hogy az egyik nemrég szakmunkássá vált társuk, Vadász Imre, 95-ről száz százalékra növelte teljesítményét.

/folyt. köv./

13 30

MTI BELFÖLDI HIREK

B 17 kiadás 1959 május 4 13 óra 45 perc

/Gazdag eredményekben... folytatás/ 27

A gyár öntődjé fejelemzetebb munkával 7-ről 4,8 százalékra csökkentette a selejtet, s munkájuk jelenlegi színvonalán az év végéig 74 tonna új öntvény készítését teszik feleslegessé.

Ugyanosan jelentősen, több mint 4 százalékkal csökkent a selejt a kongresszusi verseny kezdete óta a Soroksári Vasöntődjében. Sikereik fokozásáért május 1. tiszteletére verseny indult a gyár fiataljai között a Szakma ifjú mestere címért. E versenyben résztvevő fiatalok egyben tanulmányra is járnak, ahol magasabb fokú technikai ismereteket sajátítanak el.

Soroksár legnagyobb textilüzemében, a Soroksári Textilipari Vállalatnál a kongresszusi versenyben 87-ről 91,3 százalékra növekedett az I. osztályú áruk mennyisége. A gyár szövődésében terven felül hétmillió szálát vetettek fel, s ezzel korábbi elmaradásukat pótolták. A IX. kerület üzemében, elsősorban a Pérmáru- és Szerszámgyárban, a Lámpagyárban egész sor munkacsoport pályázik a Szocialista munka brigádja címre. A kitűnő minőségű nőruha-üzemben a szalagok között verseny indult, s a kongresszusi verseny győztesét a gyár dolgozói szocialista szalagnak tekintik.

A Pérmáru és Szerszámgyár, a Magyar Gyapjufonó- és Szövőgyár, a Pálma Gumigyár fiataljai a Szakma ifjú mestere címet akarják elnyerni, s már eddig 5-10 százalékkal növelték teljesítményüket. A KISZ-fiatalok szabad idejükben kerületük szépítését is vállalják. Május 1-ét megelőzően az Illos uton 170 fát ültettek és mindegyikre ráírták annak a nevének, aki a fát rendszeresen gondozza.

A Duna Cipőgyár 246-os számú részlegében az éveleji elmaradás pótlására 21 tagú brigád alakult. A brigád most már naponta 60 pár cipőt készít terven felül, kiváló minőségben, s számításuk szerint június végére elkészül az elmaradt 2810 pár cipő. /MTI/

- o -

13 30

18.
B 18 kiadás 1959. május 4. 13 óra 15 perc

130 magyar ösztöndijas végez az idén a Szovjetunióban - Összel újabb magyar diákok kezdik meg tanulmányaikat szovjet, csehszlovák, német egyetemeken

Az MTI munkatársának a Művelődésügyi Minisztériumban adott tájékoztatás szerint jelenleg mintegy 450 magyar ösztöndijas fiatal tanul a Szovjetunió és a népi demokratikus országok egyetemén és főiskoláin. Az ösztöndijasok elsősorban olyan karokon folytatják tanulmányaikat külföldön, amilyenek hazánkban nincsenek, vagy amely tudományág területén az illető szocialista országban kiemelkedő eredményeket értek el.

A fiatalok mintegy 70 százaléka különféle mérnöki szakképesítést szerez, társaik közül a többség főként az illető ország nyelvét és irodalmát tanulmányozza. Ösztöndijasaink zöme a Szovjetunió különböző egyetemén és főiskoláin, Moszkvában, Leningrádban és más városokban tanul. Vannak magyar hallgatói a csehszlovák, a lengyel, a bolgár, a román, a koreai, az NDK-beli és a kínai egyetemeknek. A Kínai Népköztársaságban elsősorban a nyelvet sajátítják el a fiatalok, akik hazatértük után külügyi szolgálatunkban és a külkereskedelemben dolgoznak majd. A Román Népköztársaságban főként olajmérnököket képezünk, a lengyel egyetemeken a bányamérnöki tudományban elért eredményekkel ismerkednek meg magyar diákok, míg a Német Demokratikus Köztársaságban elsősorban a finomműszer-gyártás és a műanyagipar magyar szakértőinek képzésében segít.

Ebben a tanévben mintegy 130 magyar ösztöndijas fejezi be tanulmányait a Szovjetunióban. Nagy többségük mérnöki diplomával tér haza, lesznek köztük például olyanok, akiknek tudására a fiatal hazai atomtudomány fejlesztésében van nagy szükség. Több mérnökünk végez Csehszlovákiában, míg Bulgáriából agrárszakos hallgatóink térnek haza.

A tapasztalatok szerint a magyar fiatalok túlnyomó többsége példásan megállja helyét. Bár a feladatuk nem könnyű, - hiszen sok esetben viszonylag rövid idő, egy esztendő alatt kell az illető ország nyelvét elsajátítaniuk - a legjobbak között vannak.

Idén végző ösztöndijasaink a nyár elején térnek haza. Valamennyiüknek biztosítottak már megfelelő állást, munkába helyezésükről tárcaközi bizottság gondoskodik.

Ezzel párhuzamosan a minisztérium megtette már az előkészületeket új ösztöndijasok kiküldésére. Az ősszel kezdődő tanévben a Szovjetunióban 70, az NDK-ban 10, Csehszlovákiában 6 magyar fiatal kezd meg tanulmányait, s a tervek szerint ösztöndijasokat küldünk majd a Vietnami Demokratikus Köztársaságba is. Kiválasztásuk pályázat útján történik az egyetemeken. Előnyben részesítik azokat, akik már egy-két évet a hazai egyetemeken

/folyt.köv./

B 19 kiadás 1959 május 4. 14 óra 15 perc

/130 magyar ösztöndijas...folyt.

sikerrel elvégeztek. A kormány Gazdasági Bizottságának határozata alapján az évben is elsősorban olyan szakágakban kezdik meg külföldi tanulmányaikat a magyar fiatalok, amelyekben nép gazdaságunknak minél több jól képzett szakemberre van szüksége, mint például az atomtudomány, az automatizálás, a műanyaggyártás. Emellett gondot fordítanak arra is, hogy minél több idegen nyelveken magasán képzett szakemberünk legyen, például a kínai nyelv vonatkozásában. /MTI/

Újabb termelési rekord Borsodnádasdon

1959. május 4.

29. A Borsodnádasdi Lemezgyárban a kongresszusi versenyben már másodszer érték el termelési rekordot. A hengerészbrigádok a hétfő reggelig tartó műszakban 38.5 vagon anyagot hengereltek. Ezzel egy vagonnal túlszárnyalták az egy héttel ezelőtt elért eddigi legmagasabb eredményüket. /MTI/

A kiadós csapadék megszüntette a homokverést a Dél-Alföldön

1959. május 4.

30. Az Alföld déli részén, Csongrád megye futóhomokos vidékein majd minden évben jelentős kárt okoz a tavaszi szeles időjárás azaz, hogy a homokot a zsege vetésekre hordja. Ez az úgynevezett homokverés különösen akkor veszélyes, ha kevés a téli csapadék és száraz a talaj. Az idén, április végén az Alföld déli részén gyakran orkánszerű szél hordta a felkavart homokot a lucernába, a takarmány- és cukorrépa-táblába, s kisebb károkat okozott. Az elmúlt napokban lehullott 8-10 milliméteres csapadék a legjobbkor jött, teljesen megszüntette a homokverést. A homok kártétele egyébként minden évben kisebb: a megye nagy kiterjedésű homokföldjein egyre több a mezővédő erdősáv. /MTI/

Eddig több mint hetvenöt ezer holdon ültették el a bőtermő kisvárdai burgonyafajtákat a Nyírségben

1959. május 4.

31. A Nyírségben befejezéshez közeledik a burgonya ültetése. A megye termelőszövetkezetei és egyénileg dolgozó parasztjai eddig több mint 75.000 holdon tették földbe a bőtermő kisvárdai burgonyafajták vetőgumóit. Ezenkívül több mint 15.000 holdon /folyt.köv./

14.2

B 20. kiadás 1959. május 4. 14 óra 15 perc

/Eddig több mint.... folyt./

ültettek előcsiráztatott burgonyát a híres termelő tájakon. Vencsellőn a falu határának csaknem felén, Gáván, mintegy ezer holdon ültettek korai burgonyát. A szépen kikelt növény már elérte a három-négyleveles nagyságot, s most az esős napok után, mindennél megkezdtek az első kapálást./MTI/

Ötszáz új gyártmány érkezett az OKISZ pályázatára

1959. május 4.

Az OKISZ pályázatot hirdetett új termékek előállítására. A szövetkezetek a pályázatra 500 gyártmányt küldtek be, s ezekből hétfőn kiállítást nyitottak az OKISZ-székházában.

A kiállítást sok ötlet jellemzi. Nagy gondot fordítottak a régi ismert gyártmányoknál is az új formák kialakítására, ez érvényesült az átlátszó, műanyagfedelű lemezjátékszótól kezdve egészen a mákőrlőig. Igen célszerű megoldással készült az autóban is könnyen szállítható, vassöntáskába összecsomagolható, alumíniumvázú asztal-szék garnitúra. Szintén az üdülők számára tervezték azt a kényelmes nyugágyat, amelyben kis kihuzós asztalkán inni is lehet. A bemutatott háztartási robotgép adapter segítségével mosásra is alkalmas. A vidéki orvosoknak szánták a többi műszerrel együtt a táskába szerelhető, összecsomagolható gyermekmerleget. A szövetkezetek nagymértékben fokozták a műanyagfelhasználást és számos új készítményt hoznak forgalomba. Ezek között található a csempét helyettesítő műanyaglap, a polietilén tejescan, az üveg-szövet betétes polieszterlakkal bevont bányász-sisak és műanyag-térkép.

A kisipari szövetkezetek új gyártmányait a Budapesti Ipari Vásáron ismertetik meg a vásárlókkal, de jó néhány új cikket rövidesen az üzletekben is találkozhatnak a vevők./MTI/

Hétféligi különvonat indul Debrecenbe és Miskolcra

1959. május 4.

Az IBUSZ május 9-én másfél napra hétféligi különvonatot indít Debrecenbe. A részvételi díj 65 forint 80 fillér. Május 10-én egy napra Miskolcra indul vonat, a jegy ára 55 forint./MTI/

B-21 kiadás 1959. május 4. 14 óra 10 perc

Megegyezett az aggteleki és jósvafői sátrortábor

1959. május 4.

Az Aggteleki-cseppkőbarlang jósvafői és aggteleki bejárata közelében május elsején két, egyenként 120 személyes, korszerűen felszerelt sátrortábor nyílt meg. Mindkét sátrortábor az IBUSZ kezelésében működik. Az aggteleki részen lévő sátrortábor közvetlenül a Barlang Szálló mellett kapott helyet, a jósvafői tábor a Tengerszem közelében nyitotta meg kapuit. A sátrakban villanyvilágítás van, asztalok, székek, tisztálkodás céljaira folyóvízes mosdók állnak a lakók rendelkezésére. A sátrak négytízpercenként személyesek. Igénybevételük díja személyenként és éjszakaenként nyolc forint./MTI/

Nagyobb fennakadás nélkül sikerült elterelni a forgalmat a Nagy-körút Dohány utca és Bérkocsis utca közötti szakaszáról - Lekezdtek a Rákóczi úton a villamosvonal korszerűsítését

1959 május 4

Hétfő reggelre virradóra, - miként erre a közlekedés irányítói több ízben felhívták a járművezetők figyelmét - a Nagy-körút, Dohány utca és Bérkocsis utca közötti szakaszát a közúti forgalom alól lezárták, s csak villamosok és egyéni járművek járhatnak a főúton ennek ezen a részén.

Fővárosi tanács közlekedési igazgatósága, együttműködve a Fővárosi autóbusszüzemmel és az építőkkel, előzetesen felkészült a forgalom elterelésére. Még az éjjeli órákban mindenhol elhelyezték az irányító táblákat, s a hajnali órákban már a rendőrség is erőteljesen bekapcsolódott a járművek irányításába. A reggeli csúsforgalomban alig-alig akadt fennakadás, vagy zökkenő, úgyhogy az elterelés premierje valóban jól sikerült. A közlekedés irányítói a korábbi éjszakai óráktól erősen délig figyeltek a forgalom alakulására, s intézkedtek, hogy ahol szükséges, újabb táblákat helyezzenek el.

/Folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 22 kiadás

1959 május 4

14 óra 20 per

/Nagyobb fennakadás.... folytatása/
35

Az autóbuszok ugyancsak nagyobb zökkenők nélkül bonyolították le a reggeli csúcsforgalmat, s a megállapítások szerint az autóbuszok menetideje mindössze néhány perccel hosszabbodot meg. Már is intézkedtek, hogy a 12-es járatot sűrítsék, úgyhogy kevesebbet kell várni a kocsikra. A szűk utcákban is kitűnően beváltak a farmotorosok, ugyanis ezek a kocsik könnyedén tudnak fordulni.

A fővárosi tanács közlekedési igazgatósága ismételten felhívja a járművezetőket, hogy aki csak teheti, kerülje a terelő utvonalekat, s uticélját más utcákon keresztül érje el. Ezzel lényegesen megkönnyíti azoknak a járműveknek közlekedését, amelyeknek feltétlenül a most kijelölt utvonalon kell haladniuk.

Az utlezárást követően a Nagykörut érintett szakaszán azonnal megkezdték az utépitést. Ugyanakkor hozzáláttak a Rákóczi úton is a villamosvágányok korszerűsítéséhez, egyelőre a burkolatot bontják a vágányok között, s előreláthatólag május 11-ről 12-re virradó éjjel helyezik a vágányokat az ideiglenes pályára. /MTI/

- 0 -

Megkezdtek a sütést a szolnoki új kenyérgyárban

1959 május 4

A körülbelül ötmillió forintos beruházással létesített szolnoki új kenyérgyárban megkezdtek a kenyér sütését. A jövő héttől kezdve már három műszakban dolgoznak és naponta 150 mázsa kenyeret sütnék. A tervek szerint a környező községeket is az új gyár látja el kenyérral. /MTI/

- 0 -

11.02

MTI BELFÖLDI HIREK

B 23 kiadás

1959 május 4

14 óra 20 perc

Időjárásjelentés

1959 május 4

A Meteorológiai Intézet jeleti május 4-én, hétfőn délelőtt 12 órakor:

Helyenként telejmenti fagy.

Középeurópában nyugalomra jutottak a hűvös légtömegek, átmenetileg esendesebb, szárazabb lett az idő. A sarkvidéki eredetű levegőfajta újabb hulláma érkezett Nyugatnémetországba és Belgiumba és ott ma hajnalban többfelé esőt okozott.

Hazánkban vasárnap a Dunántúlon felhőátvonalások voltak, keleten erősen felhős volt a ég. Miskolc környékén, valamint a nyugati határszél mentén néhány helyen jelentéktelen mennyiségű eső hullott. A hőmérséklet 14-18 fokig emelkedett.

Ma hajnalra az északnyugati országrészekén 1-4, máshol 4-8 fokig hűlt le a levegő. Sopronból, Székesfehérvárról és Esztergomból telejmenti fagyot jelentettek.

Budapesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 11,3 fok volt, a sokévi átlagnál 3,3 fokkal alacsonyabb.

Budapesten hétfőn 12 órakor a hőmérséklet 14 fok, a térszintre átszámított légnyomás 763 milliméter, egyenlő süllyedő irányzatú.

Várható időjárás kedd esti: változó felhőzet, ma néhány helyen, holnap több helyen, elsősorban északnyugaton eső. Hőrséklet, később a Dunántúlon meglélekülő szél. Az éjszakai lehűlés a Tiszántúlon erősödik, máshol olig változik. A nappali felmelegedés északnyugaton kissé csökken, máshol nem változik.

Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 1-4 fok között, helyenként telejmenti fagy. A magasabb nappali hőmérséklet kedden nyugaton 13-16, keleten 15-18 fok között.

Távolabbi kilátások: felhős idő, sűkkel, a telejmenti fagyok megszűnnek.

A Duna mai vízállása: 327 centiméter. /MTI/

Kállai Gyula és Rusznák István beszéde

1959 május 4

A t. Szerkesztőségnek rendelkezésére bocsátjuk Kállai Gyulának, az MSZEP Politikai Bizottsága tagjának, államminiszternek és Rusznák István, a Magyar Tudományos Akadémia elnökének Fogyarasi Béla tanításán elmondandó beszédét:

Kállai Gyula beszéde:

Pártunk, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága nevében mély megilletődéssel és fájó szívvel bucsuzom Fogyarasi Béla elvtársától, a munkásmozgalom régi harcosától, pártunk Központi Bizottságának tagjától, a kiváló tudóstól és forradalmártól.

Nehéz beletörődni ebbe, hogy Ő, aki még néhány héttel ezelőtt fáradhatatlanul küzdött sorainkban pártunk politikai, tudományos és kulturális célkitűzéseinek valoraváltásáért, — nincs többé. Az évek óta lappangó betegség váratlanul súlyossá vált, s 68 éves korában végzett vele. Kiragadta őt pártunk harcosaink sorából, akikkel pedig a párt megalapításától kezdve, ne legyen esztendőn át, jóban, rosszban együtt küzdött a marxista eszmék győzelméért, a magyar nép szabadságáért, boldog életéért, a szocializmusért.

Fogyarasi Bélát már ifjú korában a legmemesebb érzések fűtötték: a szabadságszeretet és a mélyszéles humanizmus, legfőbb jellemvonása pedig az olthatatlan tudásslomj volt. Ahogy elvégezte az egyetemet, mint fiatal tanár tudományos körökben már első írásával feltűnést keltett. A Magyar Tudományos Akadémia akkori filozófiai folyóiratában, az Athenaeumban megjelent tanulmányai alapján megállapították, hogy új, kivételes tehetség jelentkezett a magyar filozófiai életben. Fogyarasi Béla azonban — a hivatalos tudomány akkori képviselőivel szemben — tudományt nem tekintette öncélúnak, hanem azt vallotta, hogy annak a meggyötört és megalázott emberek sorsának javítását, az emberiség boldogulását kell szolgálnia. Utkezesítés közben jutott el a filozófiai körbe, majd hamarosan meggyőződéses marxista forradalmárrá vált. 1918-ban, a Komunisták Magyarországi Pártjának megalakulása után, elsőik között lépett a proletárforradalom zászlóvivőinek sorába.

/folyt. köv./

11/22

Kállai Gyula beszéde... 1. folytatás/
37

A Tanácsköztársaság idején pártunk a felsőoktatás szocialista megszervezésének felelős munkájával bízta meg. A proletárdiktatúra leverése után Ő is emigrációba kényszerült, Bécsben, Berlinben, majd Moszkvában élt. A huszas és harmincas években élesen vitázik a nemzetközi szociáldemokrácia politikai és filozófiai nézeteivel. Ebben az időszakban tevékenységét elsősorban a marxista filozófia tudományos propagandája jellemzi. A második világháború előtt, két éven át fáradhatatlanul munkálkodott a magyar hadifoglyok antifasiszta nevelésén.

A felszabadulás után szonnal visszatért hazánkba. Idehaza is mindenütt élvelebben küzdött a marxizmus-leninizmus elméletének továbbfejlesztéséért és érvényesítéséért. Pártunk, Fogyarasi elvtársat nagy felkészültségéhez és tudásához méltó feladattal bízta meg: a párt tudományos, elméleti folyóiratának, a Társadalmi Szemlének a szerkesztésével. Fogyarasi elvtárs vezető szerepet játszott a marxista-leninista filozófiai élet kialakításában, a magyar tudományos élet szocializálásában való újjászervezésében, a tudományos alkotó értelmiség szocialista nevelésében. Tudóstársai, egyetemi tanár kollégái és tanítványai nagyra becsülték tudását, emberségét, segítőkészségét.

Fogyarasi Béla elvtárs számos jelentős művel gazdagsította a marxista-leninista tudományos irodalmat. A legmélyebb hatást Leninnek a fizikai idealizmus elleni küzdelme gyakorolta rá és ettől kezdve hivatásának tekintette, hogy maga is felvesse a küzdelmet azok ellen a polgári tudósok ellen, akik a fizika legújabb eredményeit arra használták fel, hogy harcot indítsanak a materializmus, különösen a dialektikus materializmus világszemlélete ellen.

Filozófiai és tudományos munkásságának központi kérdése a dialektikus logika volt. A logikával foglalkozó művei nemzetközi jelentőségű alkotásai a marxista filozófiai irodalomnak.

/folyt. köv./

11/22

26
B kiadás 1959 május 4 15 óra 05 perc/Kállai Gyula beszéde...2 folytatás/
37

Fogarasi Béla azonban nemcsak a filozófia szűkebb területén volt kezdeményező és harcoss egyéniség, hanem példaképe volt a meg nem alkuvó forradalmár tudósoknak is. Egész életében következetesen küzdött a párt világnézetének terjesztéséért, a lenini politika megvalósításáért, s ezen alapult kimagasló tudománypolitikai működése is. Tudományos művein és egész forradalmi tevékenységén vörös fonalként húzódik végig az a gondolat, hogy a burzsoá ideológiával nem lehet megalkudni, nem lehet neki engedelményeket tenni, hogy a marxizmus-leninizmus tudományos világnézetétől való bármely eltérés, sőt a legkisebb elhajlás is súlyos károkat okozhat a párt politikájának, a nép és a szocializmus ügyének.

Fogarasi Béla akadémikus nem volt a filozófiai tudományok szűk szakmai értelemben vett művelője. Tudományos érdeklődése igen széleskörű volt. Ezeneken át közgazdasági tudományi tevékenységet fejtett ki és elnyerte a közgazdaságtudományok doktora címet is. Miközben a tömegek műveltségi színvonalának emelésén fáradozott, rendkívüli érdeklődést mutatott az irodalom, a művészet és a kulturális élet minden megnyilvánulása iránt, Noha, mint tudós egész életében az ideológia, az elmélet kérdéseivel foglalkozott, izig-vérig kommunista lévén, egy pillanatra sem vesztette el érzékét a realitások iránt és jól össze tudta kapcsolni az elméletet a forradalmi gyakorlattal.

Igy élt és alkotott pártunk hű fia, aki szívén minden dobbanásával népünk boldogulását, a haledés, a béke és a szocializmus ügyét szolgálta. Eletművével rászolgált arra, hogy neve a magyar forradalmi mozgalom legjobbainak sorába kerüljön.

Fogarasi Béla elvtárs emlékét nemcsak a munkásszótály, és az alkotó értelmiség, hanem egész népünk szívébe zárja és megőrzi - fejezte be Kállai Gyula beszédét.

/folyt. köv./

14. 26

B kiadás 1959. május 4. 5 óra 05 perc

Rusznayák István beszéde

1959. május 4.

Mély megrendüléssel és fájdalommal állunk itt Fogarasi Béla elvtársunk, tagtársunk, barátunk ravatalánál. Halálával súlyos veszteség ért bennünket: elvesztettük a Magyar Tudományos Akadémia és tudományos életünk kiemelkedő egyéniségét, a kiváló kommunista filozófust, a magyar tudománypolitikai egyik legjelentesebb képviselőjét.

Példaképe volt a harcoss, szilárd, meg nem alkuvó forradalmár tudósoknak. Mint kommunista akadémikus, mint az Akadémia alelnöke és a kommunista akadémikusok pártcsoportjának vezetője faradhatatlan munkát végzett, hogy a marxizmus-leninizmus ideológiája áthassa a magyar tudományos életet és egyaránt ervenyesüljön a társadalomtudományok és természet-tudományok területén. Tevékenységének vezérfonalá az a meggyőződés volt, hogy létre kell hozni a marxista filozófia és a szaktudományok szoros kapcsolatát. Kimagasló szerepe volt az e terén elért eredményekben. Nagy elméleti és gyakorlati szervező tevékenységet fejtett ki a tervezési tudományos munka megszervezésénél és tervlati lehetőségeinek kialakításáért. Úttörő jelentőségű volt tudományismereti munkássága, többek között a tudományok osztályozása terén. Elvülhetetlen érdemei vannak az Akadémia újjaszervezésében, az új szocialista típusú Akadémia szervezeti kereteinek kialakításában. Mint a Tudományos Akadémia alelnökeinek kezdeményező szerepe volt a magyar szocialista tudománypolitikai kialakításában és ervenyre juttatásában. Jelentős mértékben az Ő elgondolásaink megfelelően alakult ki az Akadémia alelnökeinek szervezete, amely az Akadémia tagjain kívül - az Akadémia bizottságai útján - bevonja munkánkba a tudományos dolgozók szélesebb körét, elsősorban a fiatal tudósokat. Intenzíven közreműködött abban, hogy az Akadémia ne elszigetelt tudósok szűk társasága legyen, hanem kapcsolatot tartson a tudományos munkahelyekkel, egyetemekkel, intézményekkel, a tudomány művelőinek és terjesztőinek szélesebb körével.

Igy gondot fordított a tudományos utánpótlásra nemcsak szűkebb tudományterületen, hanem általában is; az új tudományos fokozatok bevezetéséért, napi demokraciánk által felnevelt káderek szervezett tudományos képzéséért küzdött és közreműködött abban, hogy a tudományos képzés szocialista rendszerét az ellenforradalmi törekvésekkel szemben megvédjük.

/folyt. köv./

14. 30

28.

B kiadás

MTI BELFÖLDI HIREK

1959. május 4.

15 óra 10 perc

/Rusznay István beszéde...1.folyt./

Tudománysszervező munkássága jelentősen hozzájárult a magyar tudomány nemzetközi kapcsolatainak ki- szélesítéséhez, különösen a kölcsönös tudományos együttműkö- dés elmélyítéséhez a Szovjetunióval és a népi demokratikus országokkal.

Kedemnyező és segítő szerepe közismert az Akadémia társadalomtudományi intézeti egész halozatának kiépítésében és ezek elvi irányításában. Elég utalni arra, hogy közvetlenül az ellenforradalom leverése után kezdeménye- zésére és szervező tevékenységének eredményeképpen jött lét- re a Filozófiai Intézetünk és indult meg Filozófiai Folyó- iratunk.

Az ellenforradalom után körülötte tömő- rültek az Akadémia leghatalmasabb tudósai, tevékenységével el- választhatatlanul összefügg az ellenforradalom utáni kon- szolidáció az Akadémián. Kiemelkedő érdeme van abban, hogy a konzolidáció során a magyar tudományos életben nem marad- tak leplezetlenül jobboldali, revizionista nézetek, de abban is, hogy nem kaptak teret türelmetlen szektárianus törekvések sem.

Fogarasi Bélaiban a nagy marxista tudós és a kiváló ember tulajdonságai egyesültek. Szilárd elvi állas- pontját kemény harcok tüében mindenkor bátran fejtette ki és védelmezte. Kommunista ideológiája, harcokban edzett ke- ménysége mely humanizmussal és élete végéig törhetetlen mun- kabírással párosult.

Sohasem felejtik el akadémikus társai Fogarasi Bét, az elvtársat, a tanácsadót, a barátot, tanár- tarsait, becsületet, sok tapasztalattal rendelkező pedagó- gust, a filozófia művelőit a marxista-leninista tudóst, ta- nitványait a mindig segítségre kész eszmei irányítójukat, mesterüket.

Szomorú szívvel búcsúzunk most tőle, de gazdag és példamutató öröksége közöttünk marad. Hátahagyott művei a jövőben is utat mutatnak a magyar tudományos Akadémia munkájában. Bdaleke erőt ad nekünk, hogy szilárdan tovább- haladjassunk azon az úton, amelyen ő járt előttünk. /MTI/

M.Bo

MTI BELFÖLDI HIREK

B 29.kiadás

1959. május 4.

16 óra 10 perc

Az albán építésügyi miniszter első helyettesének tanácskozása a magyar építőipar vezetőivel

1959. május 4.

Shinasi Dragoti, az Albán Népköztársaság építés- ügyi miniszterének első helyettese Budapesten átutazóban az építésügyi minisztériumban tanácskozott a magyar építőipar veze- tőivel. A megbeszélésen Kilián Józsefnek, az építésügyi minisz- ter első helyettesének veze- ésével résztvettek a minisztérium igazgatóinak, főosztályainak vezetői.

Shinasi Dragoti ismertette az Albán Népköztár- saság építési és építőanyagipari helyzetét. Kiemelte, hogy ter- veik megvalósítását a magyar dolgozók, műszaki szakemberek je- lentős mértékben segítik. A két ország terveinek és eredményei- nek ismertetése után a további kölcsönös segítségnyújtás és együtt- működés jelentőségéről beszéltek. /MTI/

- - -

Tíz nap múlva nyílik a Budapesti Ipari Vásár - érkeznek a külföldi áruk - Tíz csenzizóvák vállalat mutatja be export- cikkeit

1959. május 4.

A Városligetben már felépült a vásár főbejárá- ta, s a kapuk tíz nap múlva nyílnak meg a látogató közönség előtt. A liget környékén azonban máris nagy a forgalom, ládák- kal megrakott teherautók nozzák a külföldi és hazai árukat. Hétfőn például megérkeztek a bolgár állítási tárgyak, elektro- technikai cikkek, györszerek, vegyi anyagok, porcelán radiá- torok. Elküldte ismertető anyagait a bolgár Balkán Turist Úta- zósi Iroda is, amely külön idegenforgalmi pavilont állít fel. Itt vannak már a szovjet teherautók, különleges emelőkocsik, traktorok. Rotterdamon keresztül megérkeztek Budapestre az an- gol gépkocsik és a vásár területére szállították a svájci univerzális traktorokat is. Felállították az ezer köbméteres ma- gyar gyártmányú gömbölké alakított tartályt. Ez a külföldiek körében nagy érdeklődésre tarthat számot, mert építési költsége fele annyi, mint más országokban.

/Folyt.köv./

B 30. kiadás 1959. május 4. 10 óra 10 perc

Tíz nap múlva nyílik ... folyt.

40.

Hétfőn a csehszlovák nagykövetség kereskedelmi osztályán tájékoztatták a sajtó képviselőit a csehszlovák kiállításról. Bonámil Sveda kereskedelmi tanácsos elmondotta, hogy Csehszlovákia az idén harminc külföldi kiállításon és vásáron vesz részt. Budapesten a csehszlovák külkereskedelmi vállalatok az utóbbi időben gyakran rendeztek kisebb kiállításokat, a vásáron azonban önálló pavilonban a nagyközönséggel is megismerjék ismert ipari termékeiket és néhány exportcikküket. A kiállítás szervezői elmondották: nyolcszázharmincegy négyzetméter fedett és ötszáz négyzetméter szabad területet szándékoznak igénybe venni, de annyi áru érkezett, hogy előrelátás nélkül kénytelenek lesznek elfoglalni nagyobb szabad területet. Eddig tizenhat vagon kiállítási tárgyat küldtek Budapestre és a napokban még hét-nyolc vagon árut várnak. Tíz csehszlovák külkereskedelmi vállalat mutatja be exportcikkeit, jelentős helyet kapnak a csehszlovák gépek. Kiállítanak élelmiszeripari berendezéseket, vegyszergyártó, üvegcsiszoló és dugaszoló gépeket, többféle szerszámot, köztük teljesen automatikus revolveres szertartót, a hegesztő gépek egész sorozatát, Diesel-motorokat és néhány építőipari gépet. Elhozzák az egész világon jól ismert csehszlovák autómárkák legújabb típusait, személykocsikat, robogót a száz tonna vontatóerejű 141-es Tatra-traktort, s az új típusú Kukát. Kiállítanak butorokat, sportszereket, hangszereket, konzervipari készítményeket, nautikai gépeket. A TECHNOLIMPEX Vállalat egy különleges vőlyezőgát és vízierőmű modelljét küldi el. /MTI/

B 31 kiadás

1959. május 4.

10 óra 15 perc

Négyen nyerték a két szoba hallos lottó öröklakást - Három főnyeremény a fővárosba, kettő vidékre került

41

A május elsejei lottó tárggyeremény sorsolásán az eddigiektől eltérően öt főnyeremény jutott a legszerencsésebb lottózóknak. A legértékesebb jutalomtárgyat - a két szoba hallos öröklakást nyerő EL 423.787-es számú szelvényt már be is mutatták a Sportfogadási és Lottó Igazgatóságon. A lakás gazdája négy budapesti honvédtiszt lett, akik három hónapja lottóznak együtt. A lakás sorsát már eldöntötték: eladják. Két nyertes motorkerékpárt, az egyik butort vásárol, a negyedik pedig épülő családi házat fejezi majd be a neki jutó összegből.

A másik négy főnyereményért még nem jelentkeztek. Az igazgatóság a szelvényszámok alapján megállapította, hogy az egyik kétszobás családi házat érő szelvényt Fejér megyében, a másikat Szolnokon vásárolták. A Skoda-Spartak személygépkocsit nyerő 1,520.791-es számú szelvényt Budapesten adta el a posta. A 8,803.016-os számú rendkívüli kiadású szelvényt - amelyre a garzon öröklakást juttatta a szerencsés - a Visegrádi utcai totó-lottó kirendeltségben vásárolták.

Igy az öt főnyeremény közül három a fővárosba, kettő pedig vidékre került. /MTI/

Meghalt Medgyaszay István, a magyar építőművészek nesztora

1959. május 4.

42.

Hosszas betegség után, 83 éves korában elhunyt Medgyaszay István, a Magyar Építőművészek Szövetségének tagja. Ahhoz a szellemi csoporthoz tartozott, amelynek tagjai a század elején a nemzeti művészet megteremtését és művelését tüzték ki életcéljukul.

Tanulmányait a bécsi Képzőművészeti Főiskolán Wagner Ottó mesteriskoláján végezte, majd a pesti Műegyetemen is oklevelet kapott. Aranyérmert nyert Nemzeti Pantheon tervével Párizsban nagy feltűnést keltett. Ezután Malonyay Dezső csoportjával a Székelyföldön tanulmányozta a népi építőművészetet. Beutazta Európát, Afrikát, Indiát.

Párizsban tervezte az első hazai, teljesen vasbetonszerkezetű épületet, a veszprémi színházat. 1912-ben első díjat nyert a Nemzeti Színház tervpályázatán. Nevéhez /folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 32 kiadás 1959. május 4. 16 óra 16 perc

/Moghalt Medgyaszay István...folyt./

fűződik az Operaház első tercinek nagyszabású átépítése, a kelenföldi református templom, a mátraházi Sport-szálló, a rózsadombi volt Baár-Madas iskola tervezése. Jelentős irodalmi és egyetemi oktatási munkásságát, építőművészeti alkotásait díjak és aranyérmek hosszú sorával, így többek között 1900-ban a Milánói Kiállítás aranyérmével, 1908-ban a Czigler emlékéremmel, 1925-ben építészeti nagydíjjal, 1931-ben Greguss-díjjal jutalmazták. Népköztársaságunk aranydiplomával tüntette ki életművéért.

Temetése május 6-án, szerdán délután 1/2 3 óra-kor lesz a farkasréti temetőben./MTI/

1608

MTI BELFÖLDI HIREK

B. 35. kiadás 1959. május 4. 17 óra 05 perc

Tízéves fennállását ünnepelte a somogyi népi együttes

1959. május 4.

A Szocialista Kulturáért jelvénytulajdonosként kitüntetett somogyi megyei népi együttes - fennállásának tizedik évfordulója alkalmából - hétfőn jubileumi ünnepséget rendezett a keposvári Csiky Gergely Színházban. Dr. László István, a megyei tanács elnöke üdvözölte a jubileumi együttest, amely nagy sikerrel mutatta be műsoraszámait. /MTI/

Művészek az állami gazdaságokban

1959. május 4.

44

A keposvári Csiky Gergely Színház együttesét a Balatonboglári Állami Gazdaság fiataljai baráti látogatásra hívták meg gazdaságukba. Hétfőn több mint husz keposvári színházművész utazott Balatonboglárra, ahol megtekintették a gazdaságot és a dolgozók részére műsoros estét rendeztek.

Az agri Gárdonyi Színház herminec tagú művész-csoportjára Havesi Állami Gazdaság dolgozói látták vendégül. Hétfőn, egész napos színház-munkás találkozon. Bemutatták a művészcsoportnak gazdaságuk állatállományát, legújabb munkagépeiket, majd a Tiszaparton vidám műsoros délután rendeztek. /MTI/

16 55

B 14 kiadás 1959. május 4. 17 óra 10 perc

1953-ban 167 millió, tavaly 381 millió forint a belföldi könyvforgalom

1959. május 4.

Hétfőn a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen a Művelődésügyi Minisztérium Kiadói Főigazgatósága és a Szövetkezeti Országos Szövetsége rendezésében megkezdődött a könyvesboltok vezetőinek két napos országos értekezlete. A tanácskozáson megjelent Tausz János belkereskedelmi miniszter, Myers Rezső, a SZÖVOSZ elnöke, Földi László, a könnyűipari miniszter első helyettese, részt vettek írók és könyvtárosok, a kiadói tanács tagjai, a könyvkiadók képviselői. Dr. Köpeczi Béla, a Kiadói Főigazgatóság vezetője "A könyvterjesztés feladatai művelődési politikánk irányelvei alapján" címmel tartott előadást.

Bevezetőben elmondotta, hogy amíg 1938-ban 8.152 kiadvány jelent meg 17,300.000 példányban, addig 1958-ban 15.156 kiadvány //példányban. Az utóbbi öt esztendőben színesebb, változatosabb lett könyvkiadásunk. Az általános fejlődésre jellemző: 1953-ban a belföldi könyvforgalom 167 millió forint volt, 1957-ben már 310 millió, 1958-ban pedig 381 millió forint. 1953-ban összesen 436 szépirodalmi kiadvány jelent meg 3.2 millió példányban, 1958-ban 749 kiadvány 8.2 millió példányban. Az ifjúsági és gyermekirodalom műveinek száma 1953-ban 140 volt, példányszámuk 2.1 millió. 1958-ban az e témakörben kiadott művek száma 225 volt 4.2 millió példányban. Könyvkiadásunk terveiről elmondta, hogy új tömegsorozatok indulnak, részben még az idén, részben a második ötéves terv időszakában. Magyar klasszikusok műveiből ez évben megindul az Arany Könyvtár sorozat, jövőre a külföldi irodalom/mai műveiből új sorozat összeállítására Milliók könyve címmel. - Még ez évben megkezdik az új magyar lexikon kiadását. Szó van arról is, hogy a falusi lakosság számára új ismeretterjesztő sorozat és a könyvtárak részére külön sorozat jelenik meg. Az irodalomban és a művészetekben a realista, elsősorban a szocialista realista irányzatokat támogatjuk - hangoztatta dr. Köpeczi Béla. A válogatásnál eszméileg és művészileg is szigorubb követelményeket állítunk. Fellépünk a gyenge, színvonalatlan művek ellen az új magyar irodalomban is. A könyvkiadás papirkeretét ez évben a múlt évihez képest mintegy 20 százalékkal emelkedik, 1965-ben pedig előreláthatólag megkétszereződik. Elkészült a könyvkiadás második ötéves terve.

// 48,721.600 /folyt.köv./
 / Arany Könyvtára. A tervek között szerepel a magyar és a külföldi irodalom

B kiadás 1959. május 4. 17 óra 10 perc

1953-ban 167 millió....folyt.

Javult a könyvterjesztés is. Politikai művekből gyakran nem tudják kielégíteni a keresletet. Méhány évvel ezelőtt a falu csak néhány százalékkal részesedett az országos könyvforgalomból. 1957-ben az összeforgalom falura eső része 17 százalék, 1958-ban már 21 százalék volt.

Jelentős eredményeket ért el az elmúlt években az üzemi könyvterjesztés Budapesten 1953-hoz képest több mint háromszorosára, vidéken pedig tizenhatszorosára emelkedett a forgalom. Külön foglalkozott a falusi könyvterjesztés munkájával, a könyvtár-ellátás, a könyvpropaganda kérdéseivel. Több mezőgazdasági könyvet kell megjelentetni, s gondoskodni kell elsősorban a tesz-községek és az állami gazdaságok jobb könyvellátásáról.

A beszámolót széleskörű vita követte. A tanácskozást kedden folytatják. MTI/

17-08

MTI BELFÖLDI HIREK

B 36 kiadás 1959 május 4 17 óra 25perc

Eltemették Fogarasi Bélát

1959 május 4

Hétfőn délután a magyar munkásmozgalom nagy halottainak emlékművénél, díszsírhelyen helyezték végső nyugalomra Fogarasi Bélának, az MSZMP Központi Bizottsága tagjának, a Magyar Tudományos Akadémia alelnökének földi maradványait.

Munkásmozgalmunk kiemelkedő harcosa, a kiváló tudós ravatalánál lerótták kegyeletüket a párt- és a tömegszervezetek vezetői, a tudományos élet képviselői, tanítványai, egykori harcostársai.

Röviddel 3 óra előtt díszőrséget álltak a ravatalnál Friss István, Kiss Árpád, Krasznán Lajos, Nezvál Ferenc, Novobátszky Károly, Révész Géza, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának tagjai. Ezután díszőrséget állt Kristóf István, az Elnöki Tanács titkára, dr. Dolaschall Frigyes, Czotner Sándor, Kisházi Odön, Kovács Imre, Nagy Józsefné, Tausz János, Trautmann Rezső, a forradalmi munkás-paraszt kormány tagjai. Ezt követően lerótt kegyeletét Fogarasi Béla ravatalánál az MSZMP Politikai Bizottságának több tagja, illetve az MSZMP Központi Bizottsága és a Magyar Tudományos Akadémia elnöksége által Fogarasi Béla temetésének megrendezésére kiküldött bizottság tagjai: Biszku Béla, Kállai Gyula, Marosán György, Rusznyák István, Benke Valéria, Borka Attila, Havasi Gyula, Nemes Dezső, Orbán László és Ortutay Gyula álltak díszőrséget a ravatalnál.

Részt vett a gyászünnepségen Nagy Dániel, az Elnöki Tanács elnökhelyettese, az MSZMP Központi Bizottságának és a Kormánynek számos tagja, a politikai, a gazdasági és a kulturális élet sok vezető személyisége. Ott volt a budapesti diplomáciai képviselők több vezetője és tagja. Eljött Fogarasi Béla búcsúztatására több ezer fővárosi dolgozó is.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 37 kiadás 1959 május 4 17 óra 20 perc

/Eltemették Fogarasi Bélát... I folytatása/

A ravatalnál Kállai Gyula, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára mondott először búcsúbeszédet.

/Kállai Gyula beszédét korábbi kiadásainkon közöltük./

Ezután dr. Rusznyák István, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke vett búcsút Fogarasi Bélától.

/Rusznyák István beszédét korábbi kiadásainkon közöltük. /

/folyt. köv./

B 38. kiadás 1959. május 4.

17 óra 25 perc

Eltemették ... 2. folyt. +

Ezután Kardos László, az Eötvös Loránd Tudományegyetem bölcsészeti karának dékánja búcsuzott Fogarasi Béla-tól.

-Évtizedes professzori munkája mély nyomot hagyott a magyar ifjúságban, mély nyomot a magyar filozófiai műveltségben - mondotta. Évtizedes professzori munkáról szótlan, de igazán négy évtizedről kellene beszélni, mert az a tanári munka, amelyet Fogarasi Béla professzor 1948-óta a magyar egyetemeken végzett, szerves folytatása volt azoknak az immár történelmi emlékeztető és jelentőségű előadásoknak, amelyeket a 19-es magyar proletár forradalom napjaiban a marx-Engels munkáiyetemen a történelmi materializmusról, majd a tanítók akadémiáján a kommunista kultúráról tartott. Az azóta eltelt négy évtizedet úgy kell felfogunk, mint szakadatlan és céltudatos készülődést a filozófia tudományának tágitására és emelésére és sajátlagosan a magyar filozófiai kultúra gazdagítására. S amit ez a kiváló tudós, a tudományos gondolkodásnak ez a mestere a küzdelmes évtizedek során bejuttatott szellemi kincsestárába, azt élete utolsó - boldog és szabad - évtizedében tárt marokkal osztotta hazája népének, különös szeretettel és különösen fáradhatatlanul a köréje seregülő egyetemi ifjúságnak.

Az a forradalmi tűz, amely 1919-ben lobbant fel benne, egy pillanatra sem aludt ki szívében, s szokták a hajdani előadásoknak a fénye visszaráyogott legutolsó tanításain is. De nemcsak az ifjúságnak volt mestere, mestere volt az oktatói karának, mestere tanár-társainak is. Utoljára a 19-es proletárforradalom ünnepi emléknapján szólott kartársainoz a bölcsészeti fakultás tanácsstermében, idézve régi, de fakulatatlan emlékeit a tanácsköztársaság nagy napjairól, s tanítva bennünket a történelem nosi tényeire, de önkéntelenül felmutatva egy kemény élet, egy következetes emberi ut, a személyes kommunista helytállás töretlen, türelmetlen, nagy példáját is. A szíve ekkor már hanyatlóban volt, de szívében még izmosan és fénylően szorult föl, elragadva és le is nyűgözve mindannyiunkat.

Hangját többé nem halljuk, élő, szellemi erővel teljes pillantását nem érezzük többé magunkon. De itt maradnak tudási alkotásai, itt marad köztünk tanításának emléke, itt marad forradalmi helytállásának népmódo, nemes példája.

- Mi szocialista egyetemet építünk, mikor ez a nagy mű kiteljesezik, elkészül, világosan látni fogjuk, hogy egyik legnagyobb tartópillérét, Fogarasi Béla emléke, kitől most Egyetemünk minden oktatója, dolgozója és egész ifjúsága nevében megindultan veszek végső búcsút.

/folyt.köv./

B 39. kiadás

1959. május 4.

17 óra 30 perc

Eltemették ... 3. folyt. t HA-ZsöBc/Sze TE Sr

46.

Tanítványi nevében Szabo Imre egyetemi hallgató emlékezett meg a szeretett professzorrol, a kiváló pedagógusrol.

Ezután a Vasas Kórus előadásában felcsendültek a munkás gyászinduló hangjai, miközben a koporsót leemelték a ravéget. /MTI/

Törvényerejű rendelet egyes mezőgazdasági akadémiák és kutató intézetek összevonásáról

1959. május 4.

A Magyar Közlöny közli a Népköztársaság Elnöki Tanácsának törvényerejű rendeletét egyes mezőgazdasági akadémiák és kutató intézetek összevonásáról. A rendelet értelmében a Keszthelyi mezőgazdasági Akadémiát és a Délnyugat-dunántúli mezőgazdasági Kísérleti Intézetet "Keszthelyi mezőgazdasági Akadémia" elnevezéssel, a Magyaróvári mezőgazdasági Akadémiát és az Eszék-dunántúli mezőgazdasági Kísérleti Intézetet "Mosonmagyaróvári mezőgazdasági Akadémia" elnevezéssel egyesítik.

Az egyesített intézmények rendeltetéséről szóló cikkely kimondja, hogy a jövőben feladatuk lesz a sokoldalú mezőgazdasági szakismerettel rendelkező, felsőfokú képesítésű szakemberek képzése, továbbá a vidék tájleltelével meggyabott talajtani, növénytermesztési, állattenyésztési, nemesítési, gépesítési és üzemszervezési kérdések megoldása, valamint szakmai tanácsadás a környező termelőszövetkezetek, állami gazdaságok és gépállomások részére.

A Földművelésügyi Minisztérium Kísérletügyi és Szaktanítási Főosztályán elmondották, hogy az összevonás révén az intézmények régi kapcsolata még szorosabbá válik, az oktatásra alkalmas kutatók szervezetesen segíthetik az oktatást és megfordítva: az oktatói kar hasznos kísérleteket végezhet a kiterjedtebb kísérleti apparátus segítségével. Az egyesítés hatékonyabbá teszi az összevont intézmények szakembereinek tanácsadói tevékenységét a környező állami gazdaságokban, termelőszövetkezetekben és gépállomásokon. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 40 kiadás 1959. május 4.

17 óra 30 perc

Külföldi utazások a vásári tárgysorsjáték főnyereményei

Az idei Budapesti Ipari Vásár alkalmából ismét megrendezik a tárgysorsjátékot. A vásár rendezősége öt forintos úron bocsátja ki a sorsjegyeket. A sorsolás a vásár utolsó napján, május 25-én délután 4 órakor lesz. A 33 főnyeremény tulajdonosai külföldi és hazai társasutazáson vesznek részt. Az első és második díj például két személy számára 25 napos kínai utazás. Szintén két személy 17 napos Moszkva - Tbiliszi - Ogyessza-i társasutazáson vehet részt. Tízeczer kisebb nyereményt is kioszolnak, amelyek a Szivárvány Aruházban válthatók be. /MTI/

Bemutató a nagyüzemi kertészeti módszerekről

1959. május 4.

Az Állami Gazdaságok Főigazgatósága hétfőn kertészeti bemutatót rendezett a Taksonyi Állami Gazdaságban. 40 termelőszövetkezeti kertész előtt ismertették a nagyüzemi kertészetek szervezésének és üzemelésének legfontosabb módszereit. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 41. kiadás 1959. május 4.

17 óra 55 perc

Darwin -emlékülés az Akadémián

1959. május 4.

A Magyar Tudományos Akadémia, a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat és a Magyar Biológiai Társaság Darwin Károly születésének 150. és A fajok eredete című munkája megjelenésének 100. évfordulója alkalmából hétfőn emlékülést rendezett az Akadémián.

Az ülés elnökségén helyet foglalt dr. Nusznyák István, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke, dr. Doleschall Frigyes egészségügyi miniszter, Szerényi Sándor, az MDSZP Központi Bizottsága tudományos- és kulturális osztályának helyettes vezetője, Szigeti József művelődésiügyi miniszter-helyettes, Erdei Ferenc, az Akadémia főtitkára, Törő Imre akadémikus, a TIT elnöke, mód Áldár, a TIT főtitkára, Abraham Ambrus akadémiai levelező tag, Boros István, a Természettudományi Múzeum főigazgatója, Machovschi

Részt vett az ülésen Eugen ..., a Román Tudományos Akadémia tagja, Herbert Ulbricht, a drezdai műegyetem professzora is.

Az ülést Törő Imre akadémikus, a TIT elnöke nyitotta meg.

- Darwin tanai - mondotta - a materialista természet-tudomány diadalmas elindulását jelentik és meg nem szűnő fejlődését eredményezik. A Darwin műveiben lévő igazság forradalmi volta marx és Engels munkáin keresztül esendül ki. A darwinizmus adta a kezünkbe a biológiai materialista szemléletnek a kulcsát.

- A darwinizmus jelentős az oktató-nevelőmunkában és az élő természet tanulmányozásában olyan szemléletet nyújt, amely alkalmas arra, hogy megalapozza az igazság dialektikus materialista világnézetét. Sok évtized mulasztása után szép eredményeket értünk el a darwinizmus oktatásában; világosan kell azonban látnunk, hogy eredményeink még nem kielégítőek. Oktató-nevelőintézményeink vizsgálják meg: miként lehetne a biológia tanítását a darwinizmus szellemében még eredményesebbé tenni.

Boros István, a Természettudományi Múzeum főigazgatója, a TIT biológiai szakosztályának elnöke tartott előadást a darwinizmus jelenlegi állásáról és száz esztendőes magyarországi pályafutásáról.

17.45 /folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 42. kiadás 1959. május 4. 1/2 óra 15 perc

Darwin-émlékülés folyt.

Abrahám Ambrus, akadémiai levelező tag, a Magyar Biológiai Társaság elnöke Darwin otthonában címmel tartott előadást.

Kontra György a Központi Pedagógus Továbbképző Intézet biológiai tanszékének vezetője A darwinizmus biológiai oktatásunkban címmel tartott előadást.

Számos előadás hangzott el az emlékülés délutáni részében is. Az ülésel egyidejűleg a lékkihívást is rendezték az Akadémián. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 43 kiadás 1959. május 4. 1/2 óra 15 perc

A rendőrség felhívása

A rendőrség eljárást indított Lakatos Zoltán Budapest XIII. ker. Katona József utca 35 szám alatti lakos ellen, sorozatosan elkövetett csalás és sikasztás bűntette miatt. Lakatos Zoltán számos vállalatnál munkavállalóként jelentkezett, s munkaruhát, előlegeket vett fel. Munkába azonban nem állt, a munkaruhát és az előlegeket nem szolgáltatta vissza. A fővárosban több könyvtárból szépirodalmi könyveket vett kölcsön és azokat elsikkasztotta. A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtárból például több mint 6000 forint értékű könyvet vett át négy személyazonossági igazolványra. A könyveket lakásán cserére, illetve eladásra ajánlotta fel több személynek, akiktől esetenként több ezer forint előleget vett fel, az így kapott összeget saját céljára fordította. A XIII. kerületi rendőrkapitányság kéri mindazokat, akik az ellenük elkövetett bűncselekmények miatt még nem tettek feljelentést, Budapest XIII. kerület Teve utca 6. fszt. 7. szobában, vagy telefonon - a 201-198, 201-261 számmon./MTI/

Külföldi szakszervezeti küldöttségek látogatásai

1959. május 4.

A hazánkban tartózkodó külföldi szakszervezeti küldöttségek szakmájuknak megfelelően látogatást tettek vasas, vasutas, textiles, kereskedelmi, közlekedési, pedagógus, étellemezési, mezőgazdasági és postás szakszervezetben, valamint a szakszervezetekhez tartozó néhány alapszervezetben./MTI/

/ugy tegyenek

MTI BELFÖLDI HIREK
44. B kiadás 1959. május 4. 18 óra 40 perc

Időjárásjelentés

A Meteorológiai Intézet jelenti május 4-én,
hétfőn 18 órakor:

Várható időjárás kedd estig:

Változó felhőzet, több helyen, elsősorban észak-
nyugaton eső. Mérsékelt, a Dunántulon élénkebb szél. A nap-
pali felmelegedés északnyugaton kissé csökken, máshol alig
változik. Várható legmagasabb nappali hőmérséklet nyugaton
13-16, keleten 15-18 fok között. Távolabbi kilátások: fel-
hős idő, esőkel. A talajmenti fagyok megszűnnek./MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B-45 kiadás 1959. május 4. 19 óra / perc

A Várna megyei hazafias arcvonal küldötteinek látogatása
a Népfront székházában

A Bolgár Hazafias Arcvonal Várna megyei bizott-
ságának Sztojcszo Sztojcssev Georjiev vezetésével hazánkban
tartózkodó küldöttsége hétfőn a Hazafias Népfront székházá-
ban találkozott a Népfront vezető munkatársával. A baráti
találkozón a bolgár vendégek ismertették Békés megyei utju-
kon szerzett tapasztalataikat, majd szívélyes tapasztalat-
csere megbeszélést folytattak a két mozgalom munkájáról.
/MTI/

B 46. kiadás 1959. május 4. 20 óra 10 perc

Dobi István és Antos István látogatása Komárom megye termelőszövetkezeteiben

1959. május 4.

Dobi István, az Elnöki Tanács elnöke és Antos István pénzügyminiszter, hétfőn látogatást tett több Komárom megyei termelőszövetkezetben. Először a jelentősen felifejlődött szőnyi Szabadság Termelőszövetkezetet keresték fel. Megtekintették a termelőszövetkezeti közösség háromezer holdas gazdaságát. A vendégek hosszan elbeszéltek a termelőszövetkezet régi és új tevékenységével és örömmel hallották, hogy milyen nagy munkát végez a közös gazdaságban. Ezt tapasztalják egyébként a vendégek a háromezer-háromezer holdas Ácsi Újgazdaság és Jövő új termelőszövetkezetekben is.

Dobi István több, a gazdaságkodással járó kérésről, Antos István pénzügyi, könyvelési feladatokról beszélgetett az Ácsiakkal, majd a vendégek a koppánmonostori Dozsa Termelőszövetkezetet, a megye egyik legjobb közös gazdaságát keresték fel. /MTI/

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

B 1. kiadás 1959. május 5. 6 óra 10 perc

Kétszáz ezer pisztráng a Szalajka-völgyi tóban

1959. május 5.

1

A Bükk legszebb kirándulóhelyén, a Szilvívírad-Szalajka-völgy gyönyörű fekvésű tavában kétszáz ezer pisztráng-ivadékot telepített a Nyugati-bükki Erdőgazdaság. A sobes- és sziverványos pisztrángok jól fejlődnek; horgászatuk és értékesítésük rövidesen megkezdődik. /MTI/

Üveg- és alumíniumfalú ultramodern épület, önműködő fotocellás ajtóval a Budapesti Ipari Vásáron - Bemutatt butorzatú, korszerű lakást is bemutat az Építészeti Minisztérium kiállítása

1959. május 5.

2

A május 15-én nyíló Budapesti Ipari Vásáron az építőipar is nagy kiállítási anyaggal jelenik meg. Az Építészeti Minisztérium felügyelete alá tartozó nyolc tervező és három kutató intézet, valamint körülbelül negyven vállalat kétezer négyzetméternyi területen vonul fel.

A tervező intézetek anyagának jevarósze a korszerű lakást mutatja be, de kiállítanak fényképeket, maketteket ipari létesítményekről is. Felépítenek a kiállításon egy kétszobás típuscsaládi házat, elsősorban a vidéki jellegnek megfelelően, ezzel mutatják be a korszerű lakóépítést. Helyiségeit beépített butorokkal és konyha-berendezési tárgyakkal látják el, amelyekhez hasonlókat az idén néhány most épülő lakásban is elhelyeznek. A beépített konyha-rész függőnnyel különíthető el a lakókonyhától. A közplámpákat falikarok és állólámpák helyettesítik.

Az EM-pevilonban a korszerű fürdőszoba és konyha-berendezések között bemutatják a legkisebb és a szokványos méretű fürdőszobát. A fürdőszobát új típusú, percenként öt liter teljesítményű gáz- és vízmelegítővel szerelik fel. Berendeznek a vásáron kátrészes, zománcolt acéllemez mosogatóval, ujjaigta villany-, gáz- és asztali tűzhellyel ellátott konyha is.

Nagy érdeklődésre tartogat számot az EM Fém munkás és Építőipar-vasipari Vállalat hét méter magas, 9x12 négyzetméter területű ultramodern épülete. A mintáépületet a kiállítás után a tavaszi edzőtáborban állítják fel irodákban. Ezenkívül jeppöntörnek, /Iolyt.köv./